

Folk, saaledes at de ikke kunne røre sig. Jeg skal slutte med at udtale det Haab, at vi inden kort Tid ville faae et Finansudvalg, der gaar langt videre end nu; men jeg er forbunden for det Skridt, der er gjort, thi nu er Isen dog brudt.

G. Petersen: I Modspætning til de to ærede sidste Talere maa jeg erkjende, at jeg sluttede mig fuldstændig til, hvad det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds (H. Nielsen) har udtalt med Hensyn til Frigivelsen af Renten. Jeg vilde betragte det som en stor Ulykke, dersom den pludselig blev frigiven, og jeg kan ikke forestaa, at vore Eiendomsbesiddere ere saa interesserede i, at den bliver fri; jeg vilde betragte det som en Ulykke for alle vore Eiendomsforhold, om det skete. Jeg tror, at det er de sidste Aars opskruede Priser paa alt Muligt, de sidste Aars kunstige Mangrør med Pengene, som have gjort, at de ærede Medlemmer ere blevne noget ængstelige. Jeg er paa den anden Side overbevist om, at naar normale Tilstande komme igjen, vil der nok give sig en sundere Stemning tilkjende, og man vil da igjen føle sig noget mere tilfredsstillt ved en af Staten sat Rentefod. Jeg har selvstændigt Intet imod det Vindringsforslag, der er stillet, om at give en Lettelse for dem, der skulle betale en højere Rente og ikke kunne Andet, men jeg betragter det, som sagt, som i høj Grad uheldigt, dersom man vil give Renten aldeles fri. Hvad skulle vi da gjøre med alle disse offentlige Midler, disse betydelige Kapitaler, disse Millioner, for hvilke der er sat en bestemt Rente. Hvorledes skulde man stille sig med dem? Skulde de ogsaa til at aagre? De Umyndiges Midler maatte man saa ogsaa søge at skaffe en højere Rente af saa vel som af de større Stiftelsers Midler. For Sægerspris er det ved Testamente bestemt, at Midlerne skulde udsættes til 4 pCt., men det var jo dog Vanvid at sætte disse 7 Millioner ud til 4 pCt., naar man efterhaanden havde faaet Ballø og Bemmetofte og andre Stiftelsers Midler anbragte til 8 pCt.; det vilde være at begaa en stor Uretfærdighed. Paa den anden Side tror jeg, at det, at Renten er fastlaaet, er et stort Gode for mange Laantagere. Paa den Egn og paa den Ø, hvor jeg bor, have vi i det Mindste ikke Meget at gjøre med Agerkarle. Det ærede Medlem talte om, syntes mig, at den fynske Befolkning var saa glad derved. Ja, vi have vel ogsaa Agerkarle der, men vi skyde dem; i den Grad hade vi dem. Noget Saadant er jo sket for ganske nylig, derfor have vi ingen Overflod af dem. Det er ikke alene offentlige Midler, Sparekassers og Bankers, der ere satte i Prioritet, men ogsaa private Folks Penge ere satte deri, og disse have en vis Sky for at tage over den faste, lovbestemte Rente; men blev Renten givet fri, vilde der komme et Sobberi ogsaa i den

Senseende. Jeg erindrer, at da der for en Del Aar siden var et Lovforslag i Rigsdagen om Rentefodens Frigivelse, udtalte Danmarks mest udmærkede Financiers sig paa det Bestemteste imod en Frigivelse; de udviklede, at det vilde være en Ulykke for Eiendomsbesidderne. Jeg er ganske enig med det ærede Medlem for Viborg Amts 4de Valgkreds (Kjær) og min ærede Gjenbo (D. Christensen) i, at Penge i Birteligheden ere en Bæve, og at Pengens Værdi er afhængig af Efterspørgslen efter dem, og jeg er derfor ganske enig i, at deres Værdi pludselig kan variere, at en Mand, s. Ex. naar han skal have en Bezel diskonteret, i Dag kan komme til at give 9 pCt., og om en Maaned maatte kun behøve at give 3 pCt. Men Forholdet er et andet, naar jeg i Stedet for at have et Endossement sætter min Eiendom som Garanti. Der er jo paalagt Eiendommene en hel Del Byrder ved Thinglæsning, Stempelpapir og en Uendelighed af Formaliteter, og deraf følger, at, naar jeg en Gang har et Laan til 4 pCt., og jeg senere kan faae det til 3 pCt., ikke har let ved at gjøre det om uden store Omkostninger. Blev Renten fri, saa vilde Panteblegationerne blive stillede som ethvert andet Værdipapir, som man kaster hen og sælger til den, som vil gjøre det billigst; men det vilde give et saa forunderligt Virvar i Eiendomsforholdene, at jeg maa være en aldeles bestemt Modstander af, at vi i det Mindste under de nuværende Forhold skulde give Rentefoden fri. Der er nu kommet en panisk Skræk over en stor Del af dem, der interessere sig for at frigive Rentefoden, paa Grund af de opskruede Forhold, idet Pengene ere satte til en langt højere Værdi, end de egentlig have. Det hidrører fra den fantastiske Tid, da man mente, at det var let at skaffe en Rente af 10 eller 20 pCt. til Veie, og at det saa var latentlyk at sætte sine Penge i solide Eiendomme til 4 pCt.; men det har vist sig at være Humberg, og de, der have jaget efter den høje Rente, have tabt ikke alene Renten, men i Regelen ogsaa Kapitalen eller en Del deraf. Der vil vel komme en god Orden i Tingene igjen. Jeg vil derfor advare imod nu at gaa for vidt; lad os se at faae den Storm reden af, som disse Spekulationer og denne Sagen efter en høj Rente have medført her i Landet. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds (Scharling) fortalte os vel om, for hvor mange Millioner der var kommet Andragende om at faae Bevilling til at give højere Rente. Denne Dplysning vilde imidlertid have havt langt større Værdi, hvis det ærede Medlem tillige kunde have meddelt os, hvor stor en Del af dette Beløb der gjaldt Landeieendommene, og hvor stort et Beløb der gjaldt Kjøbstadeieendommene og navnlig i Kjøbenhavn. Under Byggeraseriet i de senere Aar veed jeg meget vel, at der kunde udlaanes til en betydelig højere Rente end den, der ellers er den normale, og jeg tror ganske vist,